
POESIA I GEOMETRIA

Gòria Ganga es defineix com una persona rebel. Ho assegura a *Íntima paradoxa*, quan escriu que “de tant en tant em torna la interna rebel·lia”, i ho repeteix a *Versos polièdrics* en afirmar que “fujo a tota pressa per les escales d’aquesta rebel·lia”. Cal dir, però, que no estem davant d’una rebel·lia gratuïta. Al contrari. Si ens endinsem en l’obra de Gòria, de seguida ens adonarem que la seva rebel·lia és el resultat de l’inconformisme que sent envers la societat en què li ha tocat viure. Una rebel·lia constructiva que, canalitzada a través de la vocació de poeta de l’autora, esdevé literatura.

La trajectòria poètica de Gòria és constant i ascendent. Va començar amb *Ressons del meu paisatge* (2001) i va continuar amb *L’ull de la posta* (2002). Després van venir *Violència* (2003), *Doll de foc* (2004) i *Íntima paradoxa* (2006). I ara, fa tot just uns mesos, va aparèixer *Versos polièdrics*, un llibre que aplega alguns dels temes que ja havia tractat amb anterioritat. Així, per exemple, la veu de la poetessa parla sobre l’amor, l’erotisme, el pas del temps, el pes de la rutina, la identitat o la soledat. M’atreveria a afirmar, doncs, que *Versos polièdrics* suposa la fi d’una etapa, un punt i a part, ¿probablement un canvi de rumb en la temàtica de Gòria? Per comprovar-ho, només caldrà esperar.

L’índex de *Versos polièdrics* ja ens en dóna algunes pistes sobre el contingut. El llibre està dividit en quatre parts encapçalades amb les primeres paraules del primer poema de cadascuna d’elles: “Voler aturar el temps”, “Estripo la pell”, “Disfressa” i “La febre”. Llegint aquests títols, inevitablement, pensem en algú que no es troba bé amb si mateix, en algú que vol desempallegar-se de l’estat de malestar o incomoditat en què es troba atrapat. En efecte, l’índex és la confirmació del que trobarem més endavant: una poesia existencialista.

L’existencialisme que traspua *Versos polièdrics* presenta dues vessants antagòniques. D’una banda, agafa el significat més literal del terme per bastir un elogi de la vida. No en va les paraules “vida”, “viure”, “vital” i “vivència” són les més recurrents al llarg del llibre, i molts versos finals acaben amb un signe d’exclamació que pretén emfatitzar les emocions que expressen. Però, d’altra banda, topem amb una connotació més filosòfica. I és que Gòria ens serveix el drama de l’existència d’un mateix i amb els altres. Aquesta aparent contradicció — l’amor per la vida i el rebuig dels seus aspectes més mesquins— és molt semblant a la que

apareix als poemes de Montserrat Abelló. En el cas de Gòria, no obstant això, el conflicte va més enllà. L'individu es troba perdut en un lloc inhòspit, en una "selva ferotge de sorolls de veus de crits", en un "territori de taurons". I el tractament que en fa és doble. De vegades és la quotidianitat qui pren el protagonisme, quan Gòria descriu el combat que lliurem contra la rutina, "lluïtant amb els dimonis del carrer", sense anar més lluny, per fer esment d'un embús de trànsit. D'altres, però, la poetessa apunta més alt per tal de carregar contra les misèries de l'ésser humà, per criticar una "civilització que a voltes em tortura". L'individu, per tant, no encaixa en aquest món. Així és que té dues opcions: fugir ("vull emigrar devers la llunyania") o ignorar els problemes ("amago el cap sota l'ala"). Tanmateix, el desig de trobar la felicitat és més fort. I encara que sigui "la breu felicitat de cada dia", la veu de la poetessa decideix arriscar-se. El camí no és gens fàcil, ja se sap. A banda dels obstacles hi ha la incertesa del futur, "la bola que roda al bombo d'un sorteig". Però malgrat tot plegat, emprenem el viatge, amb esperança, ja que "cal que cerquem els vius colors".

ÒSCAR PALAZÓN

Publicat al diari *El Punt* el 4 de setembre de 2007